

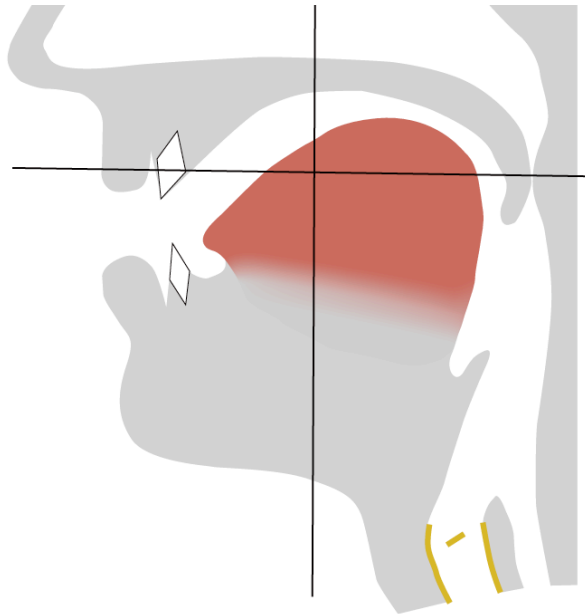
Głoska *ch/h*.

Poprawność wymowy polskiego *ch/h* przez studentów japońskich zależy w dużym stopniu od tego, w jakich połączeniach z innymi głoskami *ch/h* występuje. W sylabach: *cha, cho, che, chy, chi*, głoska nie budzi zastrzeżeń. W przypadku połączeń *ch* z *u*, wymowa często jest niepoprawna, gdyż studenci realizują *chu* - tak jak japońskie *ㄅ*, czyli dwuwargowo. Powstaje dźwięk odbierany przez Polaków jako pośredni między *ch* i *f*. Również w wygłosie wyrazów, kiedy student chce bardzo dokładnie wymówić *ch* - zniekształca je, ponieważ artykulacja jest zbyt mocna.

Polskie *ch/h* powstaje, gdy tylna część języka zbliża się do podniebienia miękkiego i wytwarza z nim dość szeroką szczelinę, przez którą przepływa powietrze. Władła głosowe nie drgają. Popatrz na schemat poniżej.

Głoska *ch/h*

1. Ćwiczenia możesz rozpocząć od chuchania na lusterko - tak, by zaparowało lub chuchania w taki sposób, jakbyś rozgrzewał zmarznięte dłonie. Głoska *ch/h* powstaje bowiem w podobny sposób.

2. Możesz „przedłużyć” głoskę *k* - dźwięk, który usłyszysz po *k*, będzie głoską *ch/h*.

3. Zaczynaj od ćwiczenia łatwych sylab:

cha - wymawiaj jak w japońskich wyrazach: 花, 半島, 晴れる.

cho - wymawiaj tak samo jak w wyrazach: 炎, 歩道, 本当.

che - tak samo jak w wyrazach: へび, 返事, 平和.

chi - tak samo jak w wyrazach: 日の出, 膝, 広場, 暇.

Przy ćwiczeniach: *chy*, *chu*, pamiętaj, by wymawiać je w podobny sposób, nie! dwuwargowo. Kontroluj swoje usta w lustrze - nie mogą tworzyć szczeliny. Aby sprawdzić czy umiesz wymawiać *chy* poprawnie - połóż delikatnie na rozchylonych wargach - równoległe palec wskazujący i środkowy. W ten sposób - powstrzymując wargi od utworzenia szczeliny - wymów: *chy*.

4. Poprawne *ch* w wygłosie osiągniesz, ćwicząc pary sylab i zwracając uwagę, by *ch* nie

było artykułowane mocno. Spółgłoska ta ma niewielką siłę akustyczną, czasem w mowie potocznej trudno ją usłyszeć. Powtarzaj pary sylab: *cha - ach, che - ech, chi - ich, chy - ych, chu - uch*.

cha, cho, che, chi, chy, chu
acha, ocho, eche, uchu
ucha, ucho, uche, uchy
ach, och, ech, ich, ych, uch

halo, hałas, charakter, chodzić, chować, chory, choinka, hotel, hokej, hobby, herbata, chemia, chętnie [chentnie], historia, Chiny, chyba, chudy, humor, ucho, cichy, kucharz, alkohol, samochód, kochać, słycać, zachód [zachót], słucham, wychowany, mucha

kuchnia, schować, pachnący, schody, pchać, ochrona, marchewka, chłopak, chciał, chłodny, chmura, chleb, chwila, chwalić, chryzantema, chrzan

zapach, dach, w oczach, strach, uśmiech, pech, pośpiech, ruch, brzuch, duch, wybuch, w górach, o kłopotach, problemach, w krótkich spodenkach, o trudnych egzaminach, wesołych kolegach

Masz ochotę na chińską herbatę?

W wysokich górach zapominam o problemach.

Chyba nie zapomnę tamtej kuchni pachnącej orzechami i choinką.

Chomik Henryka w pośpiechu zjada marchewkę i chleb.

Mały Książę kochał zachody słońca.

Czy chętnie słuchasz starych opowieści o duchach?

Lech nie przypominał tych wesołych chłopców w krótkich spodenkach - mówił psycholog - był cichy, rzadko się uśmiechał, w oczach miał strach, ale charakter nie pozwalał mu opowiadać o swoich kłopotach.

Chory powoli schodził po schodach.

Chociaż Michał chce zostać kucharzem, jego hobby to historia Hiszpanii.

Do pracy chodził piechotą, nie przeszkadzał mu ruch i hałas na ulicach.

Miał pecha, więc wyjechał do Holandii. Tam chował się przed światem w kruchych

tulipanach.

Na wystawie chryzantem słycać było co chwila okrzyki zachwytu.

Szczególnie trudne dla studentów są połączenia głosek *ch* z *f*- sprawdź jak Ty sobie z tym radzisz: chwalić [chfalić], wchodzić [fchodzić], chwyt [chfyt], w chwili [f chfili], w zachwycie [w zachfycie], w Chinach [f Chinach].